

værdi også som led i den kommunale dispositionsplanlægning. Men hvis kommunerne får pligt til straks fra ikrafttrædelsen af nærværende lovforslag at udføre dispositionsplanlægning i overensstemmelse med de foreslåede nye regler herom, vil der være betydelig risiko for, at den udførte planlægning må omgøres, når en regionplan er tilvejebragt. Også hensynet til offentlighedens medvirken i både region- og dispositionsplanlægningen vil tilsige, at der ikke indføres en ordning, som kan føre til en i det indbyrdes forhold uheldig tidsmæssig placering af den offentlige debat omkring henholdsvis regionplan-skitterne og kommunens dispositionsplanlægning.

Hensynet til kommunernes tidligere dispositionsplanarbejde gør det ligeledes nødvendigt, at der ikke med omgående virkning indføres nye regler for dispositionsplanlægningen, som kan føre til, at igangværende arbejde på grundlag af de i dag gældende regler ikke kan fuldføres efter kommunens intentioner.

Da forholdene i de beskrevne henseender vil variere fra kommune til kommune, indeholder lovforslaget på den nævnte baggrund en bestemmelse om, at de nye regler om dispositionsplanlægning kan anvendes af en kommunalbestyrelse straks fra lovens ikrafttræden, hvis kommunalbestyrelsen ønsker det. En pligt for enhver kommunalbestyrelse til at gå over til de nye regler om dispositionsplanlægning vil efter lovforslaget først indtræde, når en regionplan, der omfatter kommunen, er blevet godkendt.

Regionplanlægningen for hovedstadsområdet har som nævnt hjemmel i en særlig lov herom.

Hovedstadsrådet, der er regionplanmyndighed i hovedstadsområdet, skal under udarbejdelsen af regionplanen optage forhandling med amtsrådene og kommunalbestyrelserne inden for området, men regionplanlægningen skal ikke som i det øvrige land begynde med oplæg fra de enkelte kommuner. Da Egnspanrådet siden 1967 har udført et ulovbestemt regionplanarbejde for hovedstadsområdet, må det forventes, at en regionplan i løbet af relativt kort tid vil kunne vedtages af hovedstadsrådet og indsendes til miljøministerens godkendelse. Det kan således forventes, at et dispositionsplanarbejde i overensstemmelse med en godkendt regionplan kan påbegyndes i hovedstadsområdet på et tidligere tidspunkt end i det øvrige land.

Endvidere er både indholdet af regionplanen for hovedstadsområdet og regionplanmyndighedens beføjelser anderledes end i det øvrige land.

Således vil regionplanen for hovedstadsområdet også rumme hovedretningslinier såvel for byfornyel-

sen som for betydningsfulde sektorplanlægninger såsom trafikbetjeningen, vandforsyningen, spildevandsafledningen m. v. Endvidere vil regionplanen for hovedstadsområdet indeholde retningslinier for fordelingen i hovedtræk af bebyggelsesarterne i byzonerne samt retningslinier for tidsfølgen for både byzonernes udbygning, byfornyelsen og tilvejebringelsen af de nødvendige anlæg m. v. i henhold til den nævnte sektorplanlægning.

Hovedstadsrådet har efter loven ret vidtgående beføjelser med henblik på en sikring af regionplanens virkeliggørelse. Eksempelvis kan hovedstadsrådet påbyde en kommunalbestyrelse at undlade at medvirke ved privat eller offentlig byggemodning af byzonearealer, hvis en byudvikling på de pågældende arealer er uønsket på det pågældende tidspunkt. Omvendt har hovedstadsrådet gennem den såkaldte hovedstadsfond mulighed for at yde støtte til kommunerne til gennemførelsen af foranstaltninger til fremme af regionplanens virkeliggørelse.

Lovforslagets bestemmelser om, at kommunernes dispositionsplanlægning skal være i overensstemmelse med en godkendt regionplan, vil derfor stille særlige krav til dispositionsplanlægningen i hovedstadsområdet.

Hovedtræk af den hidtidige lovgivning om byplanlægning.

Udviklingen inden for dette lovområde har resulteret i en fortløbende serie af love m. v., der har medført en fortsat udbygning og intensivering af planlægningsvirksomheden i kommunerne, og hvorved der er indført supplerende forskrifter for bebyggelsesforholdene i områder, som ikke er omfattet af en egentlig byplanvedtægt eller tilsvarende planer. Lovgivningen er blevet gennemført, efterhånden som enkeltproblemer opstod og nødvendiggjorde en løsning, og der har ikke førend i den seneste tid været tilstrækkelig anledning til — eller mulighed for — at forsøge en gennemgribende revision af denne lovgivning. Imidlertid er det nu almindeligt anerkendt, at det er nødvendigt at planlægge og regulere udformningen og anvendelsen af vore fysiske omgivelser, ikke alene for at undgå ressource-spild, men også for at forbedre miljøet i vid forstand og beskytte de naturgivne omgivelser.

Allerede i slutningen af forrige århundrede indførtes nogle enkle og relativt primitive bestemmelser, der kan betragtes som begyndelsen til en differentiering af bebyggelsen inden for det enkelte bysamfund og dermed udgør spiren til den første egentlige lov om byplanlægning i 1925. Denne lov afløstes allerede i 1938 af den nugældende byplanlov, hvorved der blev indført en byplanpligt for alle købstæder og for